

Téma: Oligopol

Předmět: Ekonomie II (mikro)

Zaslal(a): Flákač

Dlouhé období

- Je možné měnit množství všech vstupů = kapitál není fixní
- Firmy mohou vznikat, zanikat, odcházet nebo přicházet na trh
 - Dáno dlouhým obdobím
 - Neexistují bariéry vstupu a odchodu
 - Vstup a odchod není spojen s dodatečnými náklady
 - Neexistují licence, patenty ani tajné dohody mezi výrobci

Optimální výstup: $P = MR = LMC$

- Princip obdobný jako v krátkém období

Ekonomický zisk

- Kladný ekonomický zisk vyvolá příchod dalších firem do odvětví => větší objem celkového výstupu => posun tržní nabídky (S) => pokles ceny P => pokles zisku
 - Na trh vstupují firmy až do té doby, kdy se dostane ekonomický zisk na 0 => rovnovážný počet firem
 - $P = AR = LAC$

(mikro)

- Při nulovém zisku nemá pro firmy smysl, aby vstupovaly do odvětví
- Záporný ekonomický zisk => firmy začínají odcházet => výstup odvětví klesá => posun tržní S doleva nahoru => růst ceny
 - Postupné snižování ztráty až na nulový ekonomický zisk
 - $P = AR = LAC$
 - Při nulovém zisku nemá pro firmy smysl, aby odcházely z odvětví
- V dlouhém období na rozdíl od krátkého není možné, aby existovala ztráta, tedy $TC > TR$
 - **Vždy se vyrovnává situace na nulový zisk = BOD ZVRATU**

Podmínky optimálního výstupu (musí platit obě):

- Maximalizace zisku: $P=MR=LMC$ (cíl firmy)
- Nulový ekonomický zisk: $P=AR=LAC$ (není cílem, ale nastává na trhu)
 - => $LMC=\min LAC$
- Firmy vyrábí s minimálním LAC
- **$MR=SMC=P=\min SAC=\min LAC=LMC$**

Nabídka firmy v dlouhém období

- Obdobné jako u krátkého období
- Rostoucí část LMC zespoda ohraničená minLAC

Nabídka odvětví v dlouhém období

- Nelze získat jako horizontální součet individuálních nabídkových křivek
 - Při pohybu ceny se mění ekonomický zisk a firmy reagují příchodem nebo odchodem do odvětví
- Soubor dlouhodobých rovnovážných bodů odvětví (průsečíky posunující se poptávkové křivky a krátkodobých křivek nabídky)
- Graficky: třeba 2 dlouhodobých rovnovážných bodů
 - Výchozí tržní rovnováha
 - Nová tržní rovnováha
 - Spojením křivka LIS (nabídka odvětví v dlouhém období)
- Tvar LIS závisí na cenách vstupů

Konstantní ceny vstupů

- Firma vyrábějící rovnovážný výstup, dlouhodobé optimum firmy ($SMC=P=LMC$), ekonomický zisk = 0
 - Růst poptávky => SR: růst ceny P => růst zisku a výstupu firem
 - LR: příchod nových firem => posun nabídky => pokles ceny => pokles zisků na nulový ekonomický => nová rovnovážná cena
 - LIS: nezmění se cena, pouze množství odvětví, LIS je vodorovná s křivkou x (vznikne spojením bodů rovnováhy)
 - $P=LMC=\min LAC$
 - Konstantní ceny vstupů - příchod firem nepůsobí dodatečné náklady ani výhody

Rostoucí ceny vstupů

- Vstup dalších firem dodatečně zvyšuje náklady firem v odvětví (například zvetšení znečištění)
- Firma vyrábějící rovnovážný výstup, dlouhodobé optimum firmy ($SMC=P=LMC$), ekonomický zisk = 0
 - Růst poptávky => SR: růst ceny P => růst zisku a výstupu firem
 - LR: příchod nových firem => dodatečný růst nákladů způsobený příchodem nových firem => posun nabídky doprava => posun nákladových křivek nahoru => při zvýšené ceně menší nárůst produkce než při konstantních cenách vstupů => přichází nové firmy dokud neklesnou ceny a nebude ekonomický zisk nulový => nová rovnovážná cena
 - Na trhu se relativně posune více poptávka než nabídka => přímka LIS je rostoucí (vznikne spojením bodů rovnováhy)

Klesající ceny vstupů

- Vstup dalších firem dodatečně snižuje náklady firem v odvětví (vybudování lepší infrastruktury)
- Firma vyrábějící rovnovážný výstup, dlouhodobé optimum firmy ($SMC=P=LMC$), ekonomický zisk = 0
 - Růst poptávky => SR: růst ceny P => růst zisku a výstupu firem
 - LR: příchod nových firem => pokles nákladů způsobený příchodem nových firem posun nabídky doprava => posun nákladových křivek dolů => při zvýšené ceně

větší nárůst produkce než při konstantních cenách vstupů => přichází nové firmy dokud neklesnou ceny a nebude ekonomický zisk nulový => nová rovnovážná cena

- Na trhu se relativně posune více nabídka než poptávka => přímková LIS je klesající (vznikne spojením bodů rovnováhy)

Elasticita tržní nabídky

- Míra v jaké firmy reagují změnou dlouhodobého výstupu na % změnu ceny
- $(\delta Q/Q)/(\delta P/P)$
- Konstantní náklady: LIS dokonale elastická, $Eps = \infty$
- Rostoucí náklady: LIS rostoucí, $Eps > 0$, s růstem P roste Q
- Klesající náklady: LIS klesající, $Eps < 0$, s poklesem P roste Q

Dlouhodobé optimum firmy v případě změny ceny vstupů

- % změny všech jednotkových nákladů nemusí být stejné
- Posouvají se křivky MC a AC, nemusí však rovnoměrně
 - AC se posunou více než MC => zvětšení q
 - MC se posunou více než AC => zmenšení q

Tržní rovnováha a její nastolování

- Obdobné jako v krátkém období, jen je třeba uvažovat měnící se počet firem
- $n_2 - n_1 = (QT_1 - QT_2)/q^*$
 - n_1 = výchozí počet firem
 - n_2 = počet firem po změně (poptávky)
 - QT_1 = výstup odvětví
 - QT_2 = = výstup odvětví po změně
 - q^* = výstup reprezentativní firmy